

Innovaties kenmerken nieuwbouw Aver Heino

Gerrit Dijk

Begin september 2001 is in Heino begonnen met de bouw van een nieuw onderzoeksbedrijf voor de Nederlandse biologische melkveehouderij. In een serie artikelen wordt de nieuwbouw van de stallen gevolgd. Na het eerste artikel over de betonwerken en het kelderplan, wordt in dit artikel de bovenbouw van de melkveestal behandeld.

Aanzicht

Door de voergangen langs de zijgevels te plaatsen, kon voor de stal een "voorhuis" worden gebouwd met daarin de tank- en machinekamer, de hygiënesluis, de ontvangsthal, het kantoor, de ziekenstal en afleverstal. Door de halfronde achterzijde is hier geen verharding nodig. Consequentie is wel dat de mixputten, vulpijpen voor de krachtvoersilo's en voergangdeuren alle aan de voorzijde van de stal zijn geplaatst, waardoor een duidelijke "schone" en "vuile" route niet haalbaar bleek. Het aangezicht van de stal wordt verder onderstreept door het geknikte dak met rode golfplaten, de grijze deuren en damwandbeplating en het zwarte windbreekgaas.

Melken centraal in de stal

Bij de nieuwbouw is gekozen voor een automatisch melksysteem (AMS). Om echter het groepsgewijs melken van koeien na te kunnen bootsen, zit Aver Heino wat melkcapaciteit betreft 'ruim in de jas', dat wil zeggen twee of drie boxen over 90 koeien. 's Zomers is de overcapaciteit een voordeel omdat in de biologische melkveehouderij verplicht beweid moet

worden. De AMS-boxen zijn centraal in de stal, op een zogenaamd melkeiland, ondergebracht. Een goede bereikbaarheid is immers belangrijk. Op het bedrijf moeten de meest uiteenlopende proeven uitgevoerd kunnen worden, en wordt met verschillende groepen koeien gewerkt.

Het koeieverkeer rondom het melkeiland is vrij bijzonder. Pas gemolken en nog te melken koeien lopen continu door elkaar. Het vee wordt echter groepsgewijs gestuurd, zodat na het melken de juiste koe weer in de juiste groep is terug te vinden.

Ligcomfort in soorten en maten

Net als in de oude stal is ook de nieuwe stal voorzien van vrijwel alle merken en soorten koematrassen. Voor zowel de koeien, medewerkers en bezoekers zeer interessant, alhoewel het niet de bedoeling is te komen tot een vergelijkend warenonderzoek.

Naast ligboxen is de stal uitgevoerd met een potstal van ruim 250 m². In de eerste instantie is deze uitgerust met een geperforeerde schijnvloer, waardoor de eerste jaren in feite sprake is van een groot strohok. Deze zal frequenter moeten worden uitgemest dan de potstal.

Het creëren van stromest is in de biologische landbouw gewenst voor het verhogen van het humusgehalte in de grond en het verhogen van de bodemvruchtbaarheid.

High-tech strooiselstal

Voor de strooiselstal is een uitmestrobot in ontwikkeling. Het idee is de vers geproduceerde koeienvlaaien via camera's en sensoren te detecteren, waarna een grijpertje deze uit de strooisellaag verwijdert.

De grijper pakt hierbij de vlaai niet rechtstreeks op, maar het strooisel eronder, waardoor de mest goed kan worden opge-

De Open Dagen zijn

pakt en de grijper vrij schoon blijft. Eventueel zou de grijper hierdoor gebruikt kunnen worden om nadien op dezelfde plek schoon strooisel terug te plaatsen. De verwachting is dat dit intelligente uitmeststelsel het stroverbruik drastisch vermindert en de potstal op een hoger niveau tilt qua uiergezondheid en melkwaliteit. Dit systeem kan ook worden toegepast in combinatie met zand.

Voor de gangbare landbouw biedt deze ontwikkeling zicht op een nieuw huisvestingssysteem voor rundvee. Immers, de huidige ligboxenstal kent een enorm spanningsveld tussen milieu (NH_3 -emissie en stalklimaat) enerzijds en dierenwelzijn en bouwkosten (beschikbare loopruimte) anderzijds. Koeien in een loopstal met de schone klauwen van grupstal-koeien.....toekomst of utopie?

Aan bezoekers is gedacht

Zonder zich te hoeven verkleeden kunnen bezoekers het bedrijf toch goed bekijken. Centraal in de stal is hiervoor een loopbrug op ruim drie meter hoogte aangebracht. Het automatisch melken en het vee kan men van dichtbij bekijken. De trap hiervoor is geplaatst in de ontvangsthal in het voorhuis. De loopgang langs de buitenzijde van de voergang is een meter hoger dan de voergang, waardoor het uitzicht niet belemmerd wordt door voerhek en voerbakken. Daar waar de uitloop van het vee is, gaat de loopgang nog een meter hoger zodat het vee probleemloos onder de loopgang door kan. 🚪

Vrijdag 21 juni: voor veehouders; met o.a. een demo onkruidbestrijding in maïs.
Zaterdag 22 juni: voor boeren, burgers en buitenlui; IVN-gidsen vertellen over de natuur op Aver Heino.

n op 21 en 22 juni